

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

VIII. Ejusdem receptio & comprobatio Statutorum Provincialium Nicolai
Cusani Cardinalis, de anno MCCCCLII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

supra scriptæ, & ipsarum aliqua aliis, qui tenent & tenuerunt regna, Provincias, civitates, terras, castra, sive alia bona, ut in alio infra scripto capitulo continetur, scilicet invasa, occupata, capta seu (ut

præfertur) detenta, non valeant in aliquo suffragari, quinimmo ad plenarie restituendum, reddendum, & ad alia faciendum, (ut in eodem capitulo continetur) pertinere sint adstricti.

RECEPTIO ET COMPROBATIO
STATUTORVM
PROVINCIALIVM
NICOLAI CVSANI CARDINALIS.

THEODERICVS, Dei gratia sanctæ Colonienfis Ecclesiæ Archiepiscopus, Sacri Romani Imperii per Italiam Archicancellarius, Westphaliæ & Angariæ Dux, Apostolicæ Sedis Legatus, &c. Reverendo in Christo Patri, Domino Ioanni Episcopo Leodiensi, salutem in Domino.

Quia Reverendissimus in Christo Pater ac Dominus, D. NICOLAVS, titul. S. Petri ad Vincula Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyter Cardinalis, ac per Alemaniam Apostolicæ Sedis Legatus, in Provinciali Concilio Colonienfi per suam Paternitatem Reverendissimam ac Nos indicto ac convocato, pro Reformatione Ecclesiastici status, nonnullas Ordinationes & statuta condiderit, statuerit & ordinaverit, quarum & quorum omnium tenores de verbo ad verbum sequuntur, & sunt tales;

STATUTA

In Concilio Provinciali Colonienfi

PER DOMINVM

NICOLAVM

DE CVS A

CARDINALEM,

Et Legatum de latere per Alemaniam,

comprobante Archiepiscopo
Colonienfi

THEODERICO.

NICOLAVS, miseratione Divina titul. S. Petri ad Vincula sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyter Cardinalis, per Alemaniam & nonnulla alia Re-

gna ac Provincias, Apostolicæ Sedis Legatus, ad perpetuam rei memoriam.

Adspirante Divinæ Pietatis influxu, & vigore Apostolici spiritus qui (teste Hieronymo) Petri Cathedram non deserit, se nunc ad pascendum Dominicum gregem diligenter convertente, actum est, quod sanctissimus Dominus noster, Dominus Nicolaus Papa V, oculos ad hanc magnam Provinciam Coloniensem attollens, Nos, licet omnium sacri Collegii Cardinalium minimum, transmiserit, ut videamus, qualiter Vos, Fratres & Filii dilecti, in via Domini proficiatis. Hinc Deo gratias agamus, qui Nos ad divina mysteria sollicitanda collegit, ut mutuis consiliis cuncta in melius dirigantur. Et, quoniam nunc adestis, vos Reverendissime Domine Theoderice Archiepiscopo Colonienfi, cum venerabili Capitulo, ac vestrorum Comprovincialium vices agentibus, venerabilibusque Abbatibus, Præpositis, Decanis, Canonicis, aliisque Religiosis & Devotis, doctisque Sacerdotibus & Magistris, numero copioso; tempus adesse credimus, ut nunc Deliberationum communium, per plures dies digeste factarum, fructuosa definitio subsequatur. Quæ ut clarior fiat, præmittendum arbitramur, Nos non velle, per ea quæ statuemus, Apostolicis aut Legatorum ejus, aut Nostri antea factis Ordinationibus in aliquo detrudere, neque etiam Comprovincialium aut Synodaliū Dicecesium statutis, laudabilibusque consuetudinibus quibuscunque (quæ per Nostri, statim promulganda, Decreta non corriguntur aut limitantur) derogare, nec etiam auctoritati Apostolicæ Sedis aut ejus Legati, nec Metropolitanorum aut suorum Coepiscoporum Comprovincialium, nec Iuribus, Libertatibus, Privilegiis ac exemptionibus, præjudicium fieri quovis modo: sed potius Ius uniuscujuslibet, quale habere dignoscitur, salvum esse volumus. Ad aliqualem autem Eccle-

Ecclesiastici status Reformationem, quousque Deus majori observantiæ commodius tempus concefferit, Nos Nicolaus Cardinalis, Legatus &c. supradictus, huic sacro Provinciali Concilio, autoritate sanctissimi Domini Nostri Nicolai Papæ V, præfidentes, de expresso Reverendissimi in Christo Patris ac Domini nostri, Domini Theoderici Archiepiscopi præscripti, Nobis confedentis, ac sui venerabilis Capituli omniumque Comprovincialium consensu, universaque Synodo concorditer approbante, statuimus & ordinamus ut sequitur;

*Tertio
quæque
anno Con-
cilium
Provin-
ciale cele-
branda. m.*

Imprimis, quod de cætero, de triennio in triennium, servetur Concilium Provinciale in sancta Civitate Colonienfi, statim post Octavas Dominicæ Resurrectionis, in forma & sub pœnis Iuris communis, cum Litanis & solemnitatibus nunc adhibitis, seu alias congruentibus; videlicet, quod dicatur Missa, legantur Litanæ, & fiat sermo exhortationis.

*Concilia
Episcopa-
lia.*

Item, quod singulis annis, in Dicecesibus Suffraganeorum comprovincialium, serventur Concilia Episcopalia seu Synodalia per ipsos Suffraganeos, seu illos ad quos de antiqua consuetudine spectat; in quibus corrigenda corrigantur juxta Canonum & Statutorum continentiam.

*Liber S.
Thomæ de
Articulis
fidei &
Sacramen-
tis.*

Insuper, laudamus, & legi mandamus in Synodis Dicecesanorum, libellum sancti Thomæ de Aquino, de Articulis Fidei & Sacramentis Ecclesiæ: quodque præcipiatur Curatis, ut Partem, quæ est de Sacramentis, habeant & studeant diligenter.

*Statuta
Engilber-
ti.*

Item, volumus & mandamus, quod Statuta Provincialia bonæ memoriæ Engilberti seu Henrici Archiepiscoporum Colonienfium, cum additionibus aliorum subsequentiæ, tam Romanorum quam comprovincialium Pontificum, circa tuitionem Ecclesiasticæ libertatis, & non aliàs, innoventur, publicentur crebrius, & districtè serventur.

Item, quod Iudæi intra decem menses & ab eo tempore in antea per totam Provinciam Colonienfem deferant signum, videlicet circulum de filis croceis in veste extrinseca ante pectoralia; & hoc, quo ad masculos: quodque feminae deferant duas rigas blavii coloris in peplis earundem, ad instar Iudæorum in urbe Romana: & quod nihilominus servetur Decretalis, Post miserabilem, extra de Vfuris; ad quæ omnino compellantur, tam per Ecclesiasticam quam secularem potestatem.

*Visitatio
imponitur
Theoderi-
co.*

Item, circa ingressum ad Beneficia & Ordines, ac permutationem Beneficiorum, atque residentias Curatorum, statuimus, jura & statuta Provincialia & Episcopalia observari, ac in proxima Visitatione, quam fieri mandamus, corrigenda, absque dissimulatione corrigi & emendari.

Insuper, ad Reformationem moris Ecclesiastici status, ordinamus & statuimus, quod Presbyteri, Diaconi, Subdiaconi, & alii, in minoribus Ordinibus constituti, de cætero tonsuram deferant Clericalem atque crines longos, & tamen sic detonsos quod auribus patentibus incedant; ita quod status & gradus cujuslibet eorundem discerni commode possint & valeant; & quod vestes deferant competenter longas, decentes & honestas, in lateribus clausas, juxta morem & consuetudinem Dicecesium seu locorum.

Item, ut singuli Dicecesani provideant in suis Dicecesibus, ne de cætero Dominicis & Festivis diebus, ad honorem Dei indictis, mercatus rerum vendibilium, quæ ad usum quotidiani victus necessariae non existunt, quomodolibet fiat, nisi in casibus permixtis à jure, & præsertim juxta determinationem sancti Thomæ de Aquino supradicti.

Item, abusum Quæstuariorum, qui quotidie excrescit, reprimendo, mandamus & præcipimus, ne de cætero admittantur, nisi juxta formam juris communis & tenorem statutorum Synodaliū Dicecesium prædictarum.

Item, prohibemus, ne de cætero autoritate quacunque erigantur, admittantur, vel confirmantur aliqua novæ Congregationes virorum aut mulierum, etiam in communi vita vivere adspirantium, nisi aliquam Regulam, per Sedem Apostolicam approbatam, expresse profiteantur seu acceptent. Mandamus præterea, talibus Congregationibus, jam forsitan existentibus, nisi sic qualificatis, omnem favorem subtrahi, nec eisdem aliquo privilegio vel indulto de cætero communitari debere; offerentes nihilominus Congregationibus qualificatis supra tactis favorem & auxilium.

Item statuimus, ne de cætero quacunque autoritate admittantur aliqua novæ Fraternalitates, ex quibus verisimiliter detrahi possit Religioni & juribus Ecclesiarum; quodque nullæ Indulgentiæ talibus concedantur.

Item statuimus, quod, quicumque Clericus Beneficiatus, vel in sacris Ordinibus constitutus, qui post hujusmodi Constitutionis notitiam (quam habere præsumatur post duos menses à tempore publicationis, quæ inferius fieri mandatur,) fuerit publicus Concubinarium, in crimine hujusmodi perseverando, à perceptione fructuum Beneficiorum suorum, trium mensium spatio, sit ipso facto suspensus: quos Superior, ad quem id aliàs immediate spectat, ad Fabricam vel aliam evidentem Ecclesiarum utilitatem, ex quibus hi fructus percipiuntur, convertat: quodque, si Superior, ad quem id spectat, viderit, Concubinarium illum metu prædictæ suspensionis fructuum non retrahi, tunc, antequam ad ultiores Iuris pœnas, eidem infligendas, procedatur, eundem tamen publicum Concubinarium Canonice

nonice moneat & aviset, quod, nisi intra terminum tunc sibi præfigendum cesset, ad dictas pœnas se processurum. Et nihilominus hi publici Concubinari, post hujusmodi suspensionem ac monitionem & processum, usquequo cum ipsis per suos Superiores post ipsarum Concubinarum dimissionem, manifestamque vitæ emendationem, fuerit dispensatum, ad susceptionem novi tituli quorumcunque Beneficiorum aut Officiorum, honoris seu dignitatis Ecclesiasticorum, sint inhabiles. Quod si post dispensationem reciduo vomitu ad hujusmodi Concubinatum redierint, sine spe alicujus Dispensationis, ad prædicta prorsus inhabiles existant. Quod si hi, ad quos talium correctio pertinet, ipsos (ut prædictum est) punire neglexerint, eorum Superiores tam in ipsos de neglectu, quam in illos pro Concubinatu, modis omnibus digna punitione animadvertant. Publici autem intelligendi sunt non solum hi, quorum Concubinatus per sententiam, aut confessionem in jure factam, seu per rei evidentiam, quæ nulla posset tergiversatione celari, notorius est; sed, qui mulierem, de incontinentia suspectam & infamam, tenet, ac per Superiorem suum admonitus, ipsam cum effectû non dimittit. Clerici vero in Sacris non Beneficiati, ubi Beneficiati caderent in suspensionem fructuum, cadent similiter in suspensionem ab ingressu Ecclesiæ: & contra eos procedatur ad graviore pœnas, etiam multas.

*Publici
Concubinari.*

Item statuimus, quod nullus Officialis seu Iudex, in aliquo loco Interdictum Ecclesiasticum ponat simpliciter vel ad tempus pro pecuniario debito juxta Constitutionem Bonifacii Papæ Octavi, quæ incipit, Provide &c. nisi pro debito Ecclesiæ, vel Beneficio Ecclesiastico, similiter nisi in Rescripto Apostolico aliud expresse contineatur. In quo liquidem Interdicto Ecclesiastico, & cessu à Divinis, volumus, Ius commune atque Statuta tam Provincialia quam Synodalia servari. Nolumus tamen per hoc secludere, quin, si Iudices seculares aut domini temporales in subsidium fuerint requisiti, ad compellendum excommunicatos redire ad gremium sanctæ Matris Ecclesiæ, & propter eorum inobedientiam fuerint excommunicati, & in ea Excommunicationis sententia per annum rebelliter inordinaverint, tum adversus ipsos Iudices seu dominos tales procedi possit ad Interdictum Ecclesiasticum & cessationem à Divinis.

Item pro Reformatione Monasteriorum & Religiosarum personarum, statuimus atque districtius præcipimus, quod desuper Ordinarii diligenter invigilent, ipsosque Religiosos utriusque sexus, juxta tenorem Iuris communis & statutorum Synodaliu suorum, ad observantiam vitæ regularis constringant.

Item, attendentes, Apostolicam Sedem fratribus mendicantibus privilegia in ædificationem Ecclesiæ concessisse, & ob hoc in Clem. Dudum &c. fratres præsentandos Episcopo, & per eum ad audientiam confessionis admittendos, vult esse idoneos & probatæ vitæ: & quia Episcopi, ad quos voto solemniter spectat, curam gregis eorum habere, admonitos esse convenit, ne admittant alios, quam, ut Clementina illa habet, qualificados; ita quod eis constet per facti evidentiam, aut testimonio bonorum hominum, eos dignos esse, quibus sibi creditas animas absolvendi claves committant: Hinc ad finem, ut Fratres ipsi Religionis suæ observantiam citius adaugeant seu acceptent, intentionis Nostræ existit, quod quisque Episcopus Suffraganeus Fratribus Ordinis mendicantium cum omni charitate Regularem observantiam persuadeat, offerendo ad hoc omnem gratiam & benevolentiam, cum comminatione, nisi intra competens tempus, eis per quemlibet Episcopum præfigendum, per facti evidentiam, regularem vitam secundum professionem ipsorum servare inceperint & continuaverint, quod tunc post lapsum terminum eos tales idoneos minus probatæ vitæ, ad audientiam confessionum, prædicationes & petitiones, ac alios actus legitimos, non admittat. Episcopi etiam non patiantur, Fratres in Terminis longiores moras trahere: sed operam dent, ut, petitione peracta, ad suos Conventus redeant, nisi, eos in audiendis confessionibus, & prædicatione Verbi Dei, diutius morari in aliquo loco debere, judicaverit.

Item statuimus & ordinamus, quod Visitationes fiant, prout de Iure præcipitur; & si Ordinarii, in Visitationibus suarum Dioecesium vel alias, reperiant concursum populi ad aliquas Imagines, cognoverintque informatione summaria recepta, populum amplius ad dispositionem figuræ talis Imaginis, quam salva fide expediat, inclinari, quod tunc Imaginem tollant, & alias omnino provideant, ne Idololatriam committant. Similiter, si Hostia transformetur in cruentam carnem, seu in Sanguinem apparentem, occultetur penitus & omnino juxta traditionem Iuris, nec populo quomodolibet publicetur seu ostendatur, ne seducatur; & quæstuaris accursus populo prohibeatur.

Item ad majorem honorem sanctissimi Sacramenti, statuimus, quod deinceps ipsum sanctissimum Sacramentum nullatenus visibiliter in quibuscunque Monstrantiis ponatur aut deferatur, nisi in sanctissimo Festo Corporis Christi cum suis Octavis, & extra hujusmodi Festa cum suis Octavis semel in anno, in qualibet Civitate aut oppido seu Parochia, vel ex singulari indulto Ordinarii, aut alias pro pace vel alia necessitate im-

Visitationes.

imminente, ex indispositione, Republicam prægravante; & tunc cum summa reverentia atque devotione: in præmissis tamen, laudabilibus consuetudinibus hujus Metropolitanæ, & Cathedralium Ecclesiarum Saffraganeorum ejusdem, semper salvis.

Item, cum natura quotidie novas depererat edere formas, & omnia subjacent mutationi; reservamus Provinciali Synodo proximæ & sequenti, liberam & absolutam potestatem, superius statuta, ordinata, & per Nos præcepta, emendandi, corrigendi, reformandi & commutandi, prout juxta malitiam atque qualitatem temporis & subditorum Provinciæ Colonienfis, videbitur expedire.

Cæterum, expresse permittimus Metropolitanæ & Ordinariis Provincie & Diocesum prædictarum, ac unicuique Ordinario, beneficium absolutionis à pœnis & censuris quibuscuque, tam in præmissis hujus sanctæ Synodi, quam aliis Provincialibus & Synodalibus statutis, contentis & comprehensis, exceptis Apostolicæ Sedi de jure reservatis.

Item, volumus & mandamus, quod per Ordinarios locorum intra mensem omnia supra scripta, per Diocesef singulorum publicentur. Statuimusque insuper & declaramus, quod omnia prædicta Capitula cum suis pœnis, ligent à tempore publicationis Comprovincialium, intra duos menses immediate sequentes, atque per eos ad quos spectat, post publicationem in delinquentes executioni demandari.

Item, in robur omnium, decernimus super his opportunas literas, quas tam Nostro quam Reverendissimi Domini Archiepiscopi sigillo volumus communiri.

Aliarum vero literarum, de quibus supra fit mentio, tenores, de verbo ad verbum sequuntur; & sunt tales; videlicet:

Vt Monastica persona, tam exempta quam non exempta, Regularem vitam, juxta Regulam Ordinis quem professæ sunt, vivant: alioquin sint inhabiles & ineligiblees, &c.

NICOLAUS, miseratione Divina tituli S. Petri ad Vincula Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyter Cardinalis, per Alemaniæ & nonnulla alia regna & Provincias Apostolicæ Sedis Legatus, Reverendissimo ac Reverendis in Christo Patribus Dominis, Theoderico Archiepiscopo Colonienfis, ac universis Episcopis per Provinciam Coloniensem constitutis, Salutem in Domino sempiternam. Quoniam Sanctissimus Dominus noster, Dominus Nicolaus, Divina Providentia Papa Quintus, curam habens, ut Vniversalis Ecclesia, sibi commissa, in

fuis membris, per orbem diffusis, salubriter gubernetur, Nos ad hanc Coloniensem, quem admodum & ad nonnullas alias Alemaniæ Nationis Provincias, pro communi animarum salute procuranda, transmisit, plurimas ad id opportunas Nobis tribuens facultates: Nos, considerantes, ad honorem Dei, animarum ipsarum salutem, ac populi Christiani gratam consolationem tendere, si omni studio & diligentia procuraverimus, quod personæ Religiosæ, quamcunque Regulam, per Sedem Apostolicam approbatam, tacite vel expresse professæ, secundum Regulam hujusmodi Religionis suæ vivant, & Deo Altissimo reddant vota sua: considerantes etiam, quomodo ob hanc causam eisdem Religiosis personis, ut, in observantia Regulari, omnipotenti Deo eò liberius & quietius servire possint & debeant, ab Apostolica Sede plurima Privilegia & indulta multa concessa, pluresque Parochiales Ecclesiæ cum earum fructibus, redditibus & proventibus, illis unitæ & incorporatæ existunt: quarum quidem Religiosarum personarum nonnullæ, tantis ingratis beneficiis, salutem suam miserabiliter negligentes, dictarum Religionum suarum Regulas & statuta observare non curant; quinimo temerarie contradicunt, in grave animarum suarum periculum, & scandalum Religionum: quapropter, nisi mores illi pravos & dissolutam vitam abjecerint, ac ad cor redierint, opera priorum Patrum, in quorum locum successerant, devote adimplendo, Privilegia ac indulta atque Ecclesias prædictas juste merentur amittere, quorum, si in pertinacia seu incorrigibiles perseverare præsumperint, nequaquam poterunt esse digni. Hinc est, quod Nos, autoritate Apostolica, qua in hac parte fungimur, omnibus & singulis personis Religiosis Monasteriorum quorumcunque, tam virorum quam mulierum, per Civitatem, Diocesin & Provinciam Coloniensem ubilibet constitutis, exemptis & non exemptis, sub pœna amissionis & revocationis omnium & singulorum privilegiorum, indultorum & unionum prædictorum, eis & eorum Monasteriis quacunquæ etiam Apostolica autoritate concessorum & factorum, districte præcipiendo mandamus, quatenus intra unum annum à die Datæ præsentium computandam, Regularem vitam juxta Regulas & Statuta Ordinis, quem (ut præmittitur) professæ sunt, effectualiter observare incipiant, & sic inceptam, fideliter continuare studeant, ut tenentur. Eadem quoque autoritate ordinamus, decernimus & declaramus, omnes & singulas personas Religiosas prædictas, per Civitatem, Diocesin & Provinciam Coloniensem ubilibet constitutas, quæ intra dictum annum Regularis vitæ observantiam animo continuandi effectualiter non inceperint, post lapsum ejusdem anni, in

antea

antea ad quamcunque dignitatem fore inhabiles ac ineligibiles; quodque post lapsum duorum annorum, à Data præsentium numerandorum, nulla talium personarum Religiosarum, nisi prius saltem per annum integrum, immediate præcedentem, Regularem tenuerit observantiam, ad quamcunque dignitatem eligibilis existat. Mandantes insuper Vobis, Reverendissimo ac Reverendis Patribus Dominis, Archiepiscopo & Episcopis præfatis, ac omnibus aliis & singulis, ad quos de Iure, consuetudine vel privilegio, Electionum & personarum ac Monasteriorum præfatorum confirmatio pertinet, ne, contra ordinationem, decretum ac declarationem Nostras hujusmodi veniendo, ullam electionem de persona (ut præfertur) inhabili, pro tempore factam, quovis modo confirmetis, seu confirmare attentetis, sive præsumant. Quod si secus feceritis aut fecerint, Confirmationes easdem simili auctoritate Apostolica ex nunc prout ex tunc, & ex tunc prout ex nunc, decernimus irritas & inanes, nulliusque existere roboris vel momenti. Et, si forsan intra ipsum primum annum, à Data præsentium computandum, casus vacationis alicujus Dignitatis occurrerit, ad quam persona eligeretur quæ in Observantia Regulari sui Ordinis antea non steterit per annum, aut vitam Regularem hujusmodi nondum incepisset serbare, circa illam confirmator agere poterit, prout de Iuris communis dispositione fuerit faciendum.

Vt igitur hæc Nostra sancta Ordinatio & charitativa Admonitio, ad omnium, quorum interest, intererit, vel in futurum interesse poterit, publicam deducatur notitiam; Vobis, Reverendissimo Patri, Domino Archiepiscopo, ac etiam Episcopis præfatis, firmiter præcipimus & mandamus, quatenus has Nostras literas, & in eis contenta, per vestras Provinciam & Dioceses, & ubicunque opus esse judicaveritis, intra unius mensis spatium à tempore receptionis præsentium, insinuare ac publicare curetis, & ea, quantum ad Vos spectat, observetis, ac ab aliis omnibus, quorum interest, faciatis inviolabiliter observari. Datum Coloniae, sub Nostro sigillo, die tertia mensis Martii, anno à Nativitate Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundo; Pontificatus sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, D. Nicolai Divina Providentia Papæ quinti, anno quinto.

Autoritate Apostolica præcipitur, ut per Provinciam Coloniensem, Dominicis diebus, ad finem Collectarum Misse, oretur nominatim pro Papa & Antistite loci.

NICOLAUS miseracione Divina titulo S. Petri ad Vincula Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyter Cardinalis, per Alemaniam & nonnulla alia Regna ac Provincias Apostolicæ Sedis Legatus, universis & singulis, ad quorum noticiam præfentes Nostræ Literæ pervenerint, Salutem in Domino sempiternam. Quoniam dignum esse dignoscitur, ut, qui in sanctorum Patrum vestigiis, quoad fidem, ambulamus, eorundem etiam, quantum ex Alto conceditur, sacras observantias imitemur; Apostolus autem Paulus, sciens, subditorum salutem in Deo accepto Præsule plurimum conservari, præcepit, pro Rectoribus & sublimibus indefinenter preces effundi; sicut etiam legimus in Apostolorum Actibus, Ecclesiam sine intermissione pro beatissimo Apostolorum Principe Petro orasse: unde extat constitutum, Romani Pontificis nomen inter sacra debere recitari: hoc enim sancti Patres, universalis Ecclesiæ unitati perutile arbitrati sunt: verum, sicut Romanus Pontifex universæ Ecclesiæ Catholicæ curam habet, ita in sollicitudinis partem singuli Episcopi vocati noscuntur: quare etiam convenit, in singulorum Diocesisibus pro Pontificibus singulis orationes effundi: Hoc quidem pro unitatis Ecclesiæ universalis & Diocesis cujuscunque conservatione judicamus convenire. Idcirco, sacro Coloniensis Provinciali Concilio, cui auctoritate sanctissimi Domini nostri, Domini Nicolai Divina Providentia Papæ quinti, præsidemus, concorditer approbante, ordinamus, quod ex nunc in antea Sacerdos quilibet dictæ Provincie, singulis diebus Dominicis, dum celebraverit, ad finem Collectarum, tam in principio quam in ultimo Missæ, adjicere debeat Orationem, quæ sequitur: & Famulos tuos N. Papam, & N. Antistitem nostros, una cum universâ Ecclesia Catholica, ab omni adversitate custodi. Per Dominum, &c. & ut in Coloniensi Diocesi sanctissimus Dominus noster, Dominus Nicolaus Papa quintus, ac Theodericus nunc Antistes, sic & ipsorum Successores, in præscripta Oratione nominandi sunt. Vt autem omnis Sacerdos, Ordinationem Nostram hujusmodi observans, spiritualis thesauri se gaudeat munere relictum; cuilibet Sacerdoti, pro qualibet die Dominica, qua dictam Orationem Collectis ipsis adjunxerit, ut præfertur, Quinquaginta Dies de injunctis sibi Pœnitentiis, auctoritate Legationis nostræ qua fungimur, mise-

I Tim. 2.

Act. 12.

ca. si Papa
40. distin.
& ita flo-
ruisse Pe-
lagium,
invenit
in Rati-
nali Di-
vin.

miseri corditer in Domino relaxamus. Volumus etiam & præcipimus, ordinationem & concessionem Nostras hujusmodi per totam Coloniensem Diocesim, tam Regularibus quam Secularibus, exemptis & non exemptis Presbyteris, per Officalem Diocesis ejusdem diligenter publicari. Datum Coloniae, sub Nostrò sigillo, die tertia mensis Martii, Anno à Nativitate Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundo, Pontificatus sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini Nicolai, Divina providentia Papæ quinti, anno quinto.

Statuta Conradi & Sifridi Archiepiscoporum, de Regulari Observantia, auctoritate Apostolica confirmantur, declarantur, & ad Exemptos quorumcunque Ordinum extenduntur.

NICOLAVS, miseratione Divina titulus S. Petri ad Vincula Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Presbyter Cardinalis, per Alemaniam & nonnulla alia Regna & Provincias Apostolicæ Sedis Legatus. Quoniam Religionēs multum à viis Prædecessorum hoc tempore adeo declinaverunt, quod in plerisque Monasteriis non solum Monastica vita, sed & Regularum scientia periisse dinoscitur: quæ cum in statutis Provincialibus Conradi, & Synodalibus Sifridi, summarie annotentur, & præcipiantur sub Excommunicationis læ sententiæ pœna observari, sitque per Nos Synodo approbante statutum, Religiosas personas reformari debere per Ordinarios secundum Iuris & statutorum Synodaliū formas: Hinc, ut in Religiosorum notitiam Ordinatio Conciliorum præfatorum Archiepiscopulū deducatur, Statuta illa de Religiosis, Apostolica auctoritate innovamus: quorum tenor ex Synodalibus Decretis Sifridi cap. vii sequitur & est talis:

Statuimus, ut nullus Monachus aut Monialis Claustrum suum exeat, per Civitates, villas vel oppida discurrendo, aut in villa, Monasterio adjacente, comedendo; nisi ex causa rationabili & urgente; & id tunc fiat cum sui Prælati vel Prælatæ licentia. Quam licentiam volumus ut Prælati vel Prælatæ non dent, nisi causâ examinâtâ, quod sit evidens, & non possit sine scandalo denegari. Item in Oratorio, Refectorio & Dormitorio per Monachos continuum semper silentium observetur. In Claustro verò illis horis servent silentium, quibus Observantia præcipit Regularis. In Refectorio omnes comedant, & non carnes, nisi in Infirmeria. Vna sit omnibus coquina & communis cibus, nisi de licentia Abbatis vel Prioris, & ex causa. Speciales Cameræ & comediones ibidem districtius inhibemus.

Omnes in communi Dormitorio dormiant, nisi debiles fuerint vel infirmi. Divinum Officium, secundum Regulam beati Benedicti vel Augustini, & institutiones Sanctorum Patrum, celebrent. Item sub pœna Excommunicationis læ sententiæ præcipimus, ut omnes Religiosi, & præcipue Sanctimoniales, habitum, peplum & velum secundum Regulam ferant, ubicunque fuerint constituti. Cappas, Manicas, Tunicas, phalas, indumenta, Tabbardos, Calceos vel Caligas non ferant, nisi beati Benedicti & beati Augustini Regulæ congruentes. Quod propter abusum, qui his temporibus in talibus inolevit, sub pœna Excommunicationis læ sententiæ præcipimus ab omnibus tam Monachis quam Monialibus firmiter observari. Propria non habeant, nec pecuniam, nisi cui hoc committitur ratione Officii vel Administrationis, sibi commissæ per Abbatem. Item Officia vel Administrationes habentes, contractus non ineant, locationes quarumcunque rerum mobilium vel immobilium non faciant: mutuum aliquatenus non recipiant à quocunque, præter scitum Abbatis & Conventus. Et, si contra fecerint, sciant, contractum hujusmodi non tenere, & se sententiæ Excommunicationis, in ipsos in hoc casu à Nobis latam in his scriptis, incurrisse. Et hæc eadem extendi volumus ad Prælatos & Canonicos Regulares ac Præmonstratenfes, & alios quoslibet Religiosos. Item Abbatibus & Prioribus districtè præcipimus, ut omnia & singula, quæ ad Regulam & Ordinem pertinent, faciant ab omnibus & singulis inviolabiliter observari, cum appositione pœnæ quæ in Regula continetur; rebelles verò & incorrigibiles ad Nos deferentes, ut ipsorum per Nos rebellio comescatur. Item statuimus, ut secundum statutum Concilii generalis, Domini Innocentii Papæ Tertii, per Abbates, Priores, Præpositos Ordinis sancti Benedicti Nostræ Civitatis & Diocesis, de triennio in triennium, commune Capitulum observetur. Cujus Concilii tenorem volumus ut singuli habeant; ut sciant, qualiter hujusmodi Capitulum servare teneantur. Et, quia hujusmodi statutum est negligenter servatum, licet Dominus Conradus, Prædecessor Noster antedictus, hoc mandaverit, Nos pœnam adjicimus, & non servantes excommunicamus in his scriptis. *Vsq̄ue huc verba Statuti.*

Nos autem, pro clariori intellectu ejusdem, volumus Excommunicationis pœnas intelligi, in eas personas Religiosas ferri, quæ aut communem vitam, aut paupertatem, modo quo supra præcipitur, aut obedientiam, aut stabilitatem in Monasterio, nisi licentia interveniat, aut quæ habitum Religionis non deserunt, aut administrando sua auctoritate contractus faciunt, cujuscunque etiam Religionis

fue-

fuerint. Et, quoniam nonnullæ reperiuntur Religiones, post Constitutionem dictam exortæ & exemptæ, & quæ licet sint de Provincia Colonienfi, se comprehendi non putant, & periculofam Censuram parvi pendunt: Hinc Nos Apostolica autoritate decernimus, Statutum illud, in jam dictis per Nos casibus, cum sua pœna, ad omnes & singulas Religiones, tam exemptas quam non exemptas, etiam Cistercienses, ubilibet per Provinciam constitutos, extendi; ita tamen, quod non nisi anno revoluto pœna locum sibi vendicet. Præcipimus igitur omnibus Religiosis personis, exemptis & non exemptis, per Provinciam Constitutis, ut quanto citius ad Reformationem se adaptent, illam recipiant & continent. Quod si intra annum non fecerint, eo ipso in pœnam statuti prælibati, & alias Iuris & Regularum suarum pœnas, se sciant incidisse.

Per hanc tamen annalem pœnæ suspensionem, non credant secum dispensatum, quo minus ad votorum suorum observantiam, sub pœna peccati mortalis, semper sint adstricti. Datum Colonix sub Nostro sigillo, die octavo mensis Martii, anno à Nativitate Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo secundo, Pontificatus sanctissimi in Christo Patris & Domini nostri, Domini Nicolai, Divina Providentia Papæ quinti, anno quinto.

Quocirca vestræ Fraternalitati omnia & singula, sic, ut præmittitur, facta, statuta & ordinata, insinuamus, publicamus, & notificamus, per præsentés.

Datum in Civitate Nostri Colonienfi, Nostro sub sigillo, præsentibus appenso, anno Domini M C C C C L I I, die nona mensis Martii.

Continuas
hic D.
Theodoricus inter-
sectam
paulo ant
stam ad
Episcopum
Leodiens.
Epistolam.

C A N O N E S

CONCILII PROVINCIALIS

COLONIENSIS,

Celebrati Anno M D X X X V I.

I N D E X

T I T V L O R V M

Principialium ac Capitulorum.

P A R S I.

DE MVNERE EPISCOPALI.

Officium Episcopi, post verbi prædicationem, consistit potissimum in impositione manuum, & visitatione Ecclesiarum.

DE impositione manuum, quæ est Ordinum Ecclesiasticorum collatio, ac institutio ministrorum. Cap. 1
Ad certum titulum, Ecclesie Ministros Canonice deligendos ordinandosque. 2
Manum nemini cito imponendam. 3
Humani adfectus, & venalitas in Beneficiis Ecclesiasticis, execrabiles. 4
Beneficia Ecclesiastica, priusquam vacent, nemini promittenda. 5
Dignis tantum Beneficia esse conferenda. 6
Idoneos tantum in Prælatos eligendos esse. 7

In eligendo ætas, mores, literatura, & sacer Ordo, spectanda. 8
Electio nem sinceram esse oportere. 9
In confirmatione Electionis, quæ expendenda. 10
Per Patronos, idoneos præsentari oportere. 11
Quid incumbat Archidiacono. 12
Aliquot abusus Officialium inter visitandum corrigendi. 13
Omnes, qui de Beneficiis disponunt, sui officii admonendi. 14
Moderatio, Patronos Laicos respiciens. 15
De Officio Vicariorum in Pontificalibus. 16
Quid Episcopis potissimum curandum sit. 17
De ætate Ordinandorum. 18
Testimonium vitæ ac doctrine, per initiandos sacris, exhibendum. 19
De eruditione Ordinandorum inquirendum. 20
Videndum, quo affectu ad Ordines accedatur. 21
Quanto temporis spatio ante majorum Ordinum receptionem, initiandi se præsentare debeant. 22
Item & quid initiandi tum secum allaturi sint. 23
Quale testimonium afferendum. 24
Die Mercurii, proxima ante susceptionem Ordinum, examinandi, qui initientur sacris. 25
Neminem ab examinatione immunem esse oportere. 26

Cujus